

ROZHOVOR S PŘÍBRAMSKOU LÉKAŘKOU SOŇOU KARKANOVOU O SYNDROMU SUCHÉHO OKA:

S trochou nadsázky jde o civilizační chorobu

Lékař radí

DAGMAR ČERŇANSKÁ

Příbram – Syndrom suchého oka můžeme s trochou nadsázky označit jako civilizační chorobu.

Také máte nepříjemné pocity v podobě pálení, řezání a začervení očí? V dnešním díle Lékař radí se dozvíte, zda právě vy netrpíte syndromem suchého oka.

Na otázky odpovídá lékařka očního oddělení Oblastní nemocnice Příbram MUDr. Soňa Karkanová.

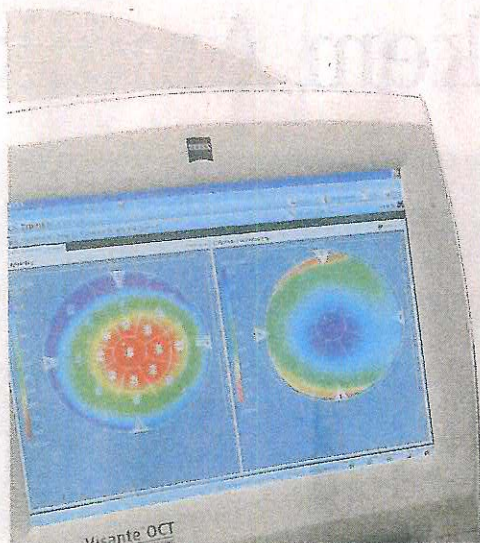
Co se v našem oku děje, hovoříme-li o syndromu suchého oka?

Syndrom suchého oka je onemocnění, jehož příčinou je buď porucha normální tvorby a toku slzného filmu, nebo abnormální složení slzného filmu. Tyto kvantitativní a kvalitativní změny slzného filmu vedou k patologickým změnám na povrchu oka.

Jaké jsou nejčastější příčiny?

Příčiny mohou vycházet z jednotlivých složek slzného filmu, vrozených či získaných abnormalit víček vedoucích k poruchám mrkání či poruch povrchu rohovky. Tvorba slz může být snížena celkově, či jen v jednotlivých složkách, v jiných případech

„Tyto potíže se zhoršují při pobytu v zakouřeném, suchém prostředí, v klimatizovaných prostorách, mohou se také projevit při snížené frekvenci mrkání, například při sledování televize...“

LÉKAŘKA Soňa Karkanová. Foto: archiv nemocnice

bývá naopak zvýšeno odpařování slz. Slzný film se stává nesouvislým a nestabilním. Tyto faktory vedou ke změnám očního povrchu (rohovky i spojivky), které se projevují tzv. suchým zánětem s výraznými subjektivními potížemi. Syndrom suchého oka se velmi často vyskytuje u autoimunitních celkových chorob. Ve větším riziku jsou také osoby s interními chorobami (DM, hypothyreóza), hormonálními změnami (klimakterium) i kožními chorobami. Vliv může mít i podvýživa.

Postihuje toto onemocnění obě pohlaví a v jakém věku je výskyt nejčastější?

Syndrom suchého oka postihuje obě pohlaví. Častěji však postihuje ženy v období počátku menopauzy.

Jaké příznaky s sebou syndrom suchých očí přináší?

Pocity svědění, vysychání očí (především po probuzení) bývají prvními příznaky po-

ruchy slzného filmu. Tyto potíže se zhoršují při pobytu v zakouřeném, suchém prostředí, v klimatizovaných prostorách, mohou se také projevit při snížené frekvenci mrkání (např. při sledování televize, nebo při práci s počítačem). Subjektivní potíže může doprovázet objektivní nález změn na rohovce a spojivce. V důsledku porušení slzného filmu dochází k nedostatečnému zásobení rohovky a spojivky vlhkostí a k vysychání oka. Tento stav vede zpočátku k drobným poškozením na zevní vrstvě rohovky a spojivky. Pacienti si nejčastěji stěžují na pálení, řezání, paradoxní slzení, světloplachost, pocit cizího tělíska v očích, které jsou často zarudlé. Postupně vzniká chronický zánět rohovky a spojivky (keratoconjunctivitis sicca). U neléčených osob může nastat zhoršené vidění, v extrémních případech oslepnutí.

Pokud máme podezření, že syn-

dromem trpíme, musíme navštívit lékaře nebo postačí kapky zakoupené v lékárně?

Určit, zda potíže jsou způsobeny syndromem suchého oka, je na očním lékaři.

Lze toto onemocnění zcela vyléčit?

Záleží na závažnosti stavu a přítomnosti základního onemocnění, jež léčíme primárně. U lehcích forem se podávají umělé slzy (3–5x denně) U středních forem se mohou (mimo umělých slz) na noc využívat oční gely, masti. V nejtěžších případech můžeme obturovat slzné body pomocí speciálních zátek, aplikovat lubrikační gely či terapeutické kontaktní čočky. Někdy musíme přistoupit k zevnímu sešití víček, především při lagoftalmu, či k chirurgickým korekturám deformit.

Existuje nějaké preventivní opatření?

Účinné preventivní opatření neexistuje.